

Informatienota Regio Zwolle - College van B&W

Datum Mei 2021

Onderwerp	Voortgang Human Capital Agenda - 2020
Versienummer	V3
Portefeuillehouder	René de Heer
Informant	
Eenheid/Afdeling	
Telefoon	
E-mail	
Bijlagen	<ul style="list-style-type: none">- Programmaplan 'Toekomstbestendige arbeidsmarkt Regio Zwolle – Human Capital Agenda 2020-2023'- Beeldverslag resultaten Human Capital Agenda Regio Zwolle 2020- Voortgangsrapportage eerste kwartaal 2021

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Het meerjarige programmaplan 'Toekomstbestendige arbeidsmarkt Regio Zwolle – Human Capital Agenda 2020-2023' ten behoeve van Regio Deal Regio Zwolle, de jaarverslag van HCA in 2020 en de voortgangsrapportage van het eerste kwartaal 2021.

1. Inleiding

In 2017/2018 hebben wij – vanuit de Tafel van Regio Zwolle – stappen gezet om de regionale samenwerking op het gebied van (strategisch) arbeidsmarktbeleid te verstevigen. We hebben toen een Human Capital Agenda (HCA) opgesteld en er is een Regio Deal aangevraagd bij het Rijk voor additionele financiële ondersteuning. De toenmalige Regio Deal-aanvraag werd helaas niet toegekend, maar dat heeft ons er niet van weerhouden de HCA-onderdelen ervan in de pilotperiode (september 2019 – september 2020) voortvarend op te pakken. In het najaar van 2019 hebben we de Regio Deal-aanvraag in aangescherpte vorm nogmaals ingediend, met succes.

In deze informatienota wordt u meegenomen in het meerjarige programmaplan van de Human Capital Agenda Regio Zwolle en de resultaten tot op heden van de Human Capital Agenda in het jaar 2020. In de bijlagen treft u het meerjarige programmaplan (Toekomstbestendige arbeidsmarkt Regio Zwolle – Human Capital Agenda 2020-2023) en de factsheet resultaten pilotjaar HCA 2020. Het programmaplan is de uitwerking die ten grondslag ligt aan de Rijksbijdrage en waar de komende drie jaar uitvoering aan wordt gegeven.

2. Resultaten 2020

Februari 2020: Kabinet steunt Regio Deal

In februari 2020 besloot het kabinet dat de Regio Deal verder kon worden uitgewerkt. De toekenning van de subsidiegelden (€ 22,5 miljoen voor het gehele pakket, met de Human Capital Agenda als pakketonderdeel) brengt de uitvoering van de HCA in een welkome versnelling. In triple-helixverband pakken we nu, met nog meer slagkracht, de uitdaging op om onze regio economisch robuuster te maken. Daarvoor hebben we een meerjarig programmaplan opgesteld, in samenwerking met het Rijk. Hiertoe krijgen we een bijdrage van 5,8 miljoen euro voor de komende drie jaar, bovenop het budget dat regionaal al voor de HCA is vrijgemaakt.

Programmaplan Human Capital Agenda 2020-2023

De Human Capital Agenda beoogt de beschikbaarheid van gekwalificeerde werknemers te verbeteren, hun wendbaarheid en veerkracht te vergroten en – met betrekking tot alle inwoners van de 20 gemeenten in Regio Zwolle – de participatiegraad in het economisch proces te verhogen.

Deze drieslag willen we maken door in te zetten op:

- Ondernemers beter laten ondernemen, onder andere door economische structuurversterking, het bevorderen van sectorale en intersectorale samenwerking tussen ondernemers en een verbeterde afstemming met onderwijs, overheid en inwoners.
- Inwoners van Regio Zwolle een beter perspectief bieden op werk en talentontwikkeling, onder andere door het vergroten van de mogelijkheden tot om-, her-, op- of bijscholing en door het opzetten van begeleidingstrajecten 'van werkloosheid naar werk' en 'van werk naar werk'.
- Een beter regionaal arbeidsmarktbeleid ontwikkelen, om overheden en hun samenwerkingspartners – op basis van een onderzoeksprogramma – in staat te stellen voortvarend in te spelen op kansen en knelpunten die zich op de arbeidsmarkt aandienen.

Het programmaplan is tijdens de COVID-19-pandemie opgesteld. Dat betekende niet alleen een organisatorische uitdaging, het heeft ook geleid tot een (beperkte) aanpassing van de voorgenomen activiteiten. Van de verschillende sectoren – gefaciliteerd vanuit de Sectortafels – wordt bijvoorbeeld

verlangd dat zij op korte termijn analyses en plannen maken die helpen uit de ontstane coronacrisis te komen. Daarvoor organiseert elk van de Sectortafels een zogeheten Versnellingskamer.

Het programmaplan richt zich op het waarmaken van de ambitie om van Regio Zwolle een proactieve werk- en ontwikkelzekerheidsregio te maken. Hiertoe hebben we vier kwantitatieve doelen en vier kwalitatieve doelen aan deze ambitie gekoppeld. De kwalitatieve doelen zijn:

- Het ontwikkelen van een roadmap voor (inter)sectorale samenwerking, door maximaal 10 Sectortafels op te richten, waarbinnen goede afstemming tussen onderwijs en arbeidsmarkt plaatsvindt en werkgevers – gezamenlijk of individueel – gestimuleerd worden tot (blijvende) scholing en ontwikkeling van werknemers.
- Het oprichten van een Ontwikkelfonds, waaruit trajecten voor om- en bijscholing gefinancierd worden. We beogen voor drie doelgroepen – inwoners, individuele werkgevers en samenwerkingsverbanden – een route open te stellen om zulke trajectaanvragen in te dienen. De vierde route betreft het pitchen van innovatievoorstellen die op de arbeidsmarkt betrekking hebben. Een reviewcommissie bepaalt dan aan de hand van een beoordelingskader (zie bijlage II van het programmaplan) of daarvoor experimenteerruimte kan worden vrijgemaakt.
- De opzet van een KOERS-programma (Kennis, Onderzoek, Expertise, Resultaat en Sturing) waarbinnen o.a. monitoring, informatiegaring, kennisdeling en evaluatie plaatsvindt én nader onderzoek wordt gedaan naar een impactvol regionaal arbeidsmarktbeleid. KOERS kent in opzet vier pijlers die het beoogde 'lerend netwerk' stutten: de monitoring, de Denktank HCA, het onderzoek en de lerende aanpak.
- Het inzetten van aansprekende communicatie, die minimaal 400.000 mensen in de regio bereikt én ze motiveert aan de slag te gaan met scholing en ontwikkeling. De website www.upgradejefregiozwolle.nl heeft daarin een belangrijke rol.

De kwantitatieve doelen zijn als volgt gedefinieerd:

- Het in beweging krijgen van 37.000 mensen (10% van de beroepsbevolking) door hen aan te spreken, te motiveren en verschillende activiteiten op het gebied van scholing en ontwikkeling aan te bieden.
- Het realiseren van 2.500-5.000 van werk naar werk trajecten.
- Het realiseren van 2.500-5.000 gericht op de overgang van werkloosheid naar werk.
- Het realiseren van minimaal 2.500 trajecten voor om- en bijscholing die een betere aansluiting van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt mogelijk maken.

Het in beweging brengen van 10% van de beroepsbevolking komt terug in de activiteiten die ondernomen worden op het gebied van de sectorale aanpak, het KOERS-programma en de communicatiestrategie. Het aantal te realiseren trajecten is opgenomen in de doelstellingen ten aanzien van het Ontwikkelfonds.

Jaarlijks wordt een jaarplan opgesteld en volgt in het begin van het daar op volgende jaar een voortgangsrapportage. Deze worden vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van de HCA en de Tafel van Regio Zwolle. Voor een nadere toelichting op de activiteiten en aanpak verwijzen wij u naar het programmaplan.

Resultaten voor 2020 gekoppeld aan de doelstellingen

Om ook in de beginfase van de programma-uitvoering alle stakeholders scherp en betrokken te houden zijn voor 2020 doelstellingen op elk programmaonderdeel bepaald. In 2020 hebben we de volgende doelstellingen gehaald:

- 9 Sectortafels actief waarin ondernemers, onderwijsinstellingen, vakbonden en maatschappelijke organisaties samenwerken aan het versterken van de werkgelegenheid, aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt. 4 Actieplannen zijn geaccordeerd.

- Het Ontwikkelfonds is in juli voor individuen opengesteld. De vier routes van het Ontwikkelfonds staan open en de eerste 2.053 trajecten goedgekeurd. Daarnaast zijn er nog 671 aanvragen van individuele inwoners in behandeling, evenals 22 aanvragen van (samenwerkende) werkgevers. In het beeldverslag 2020 ziet u dit uitgesplitst per doelgroep.
- KOERS is van start gegaan; bouwstenen lerende aanpak gereed (KOERS-programma).
- Actieve campagne en communicatie Upgrade Jezelf! (Communicatie), inmiddels 35.947 personen online bereikt. Een overzicht van alle gebruikte communicatiemiddelen vindt u in het beeldverslag 2020.

3. Governance en organisatie

De HCA ontleent zijn governance en organisatiestructuur aan de Tafel van de Regio Zwolle. Aan deze tafel zit een coalitie van regionale stakeholders vanuit het bedrijfsleven, het onderwijs en de overheid, aangevuld met partners vanuit Werkbedrijf Regio Zwolle (vakbonden en UWV Werkbedrijf) en werkgevers uit de tekortsectoren Techniek en Zorg. Tot de primaire taken behoren het sturen op hoofdlijnen en het bewaken van de voortgang in brede zin. Ook het Dagelijks Bestuur bestaat uit een coalitie van publieke en private stakeholders. Het DB stuurt op hoofdlijnen, bewaakt de voortgang van de HCA én de doelstellingen van het programma. Tot de belangrijkste taken behoren het geven van strategisch advies en het bevorderen van de onderlinge samenwerking en de samenwerking met derden. Gemeente Zwolle vervult de rol als kassier en subsidieloket. Voor de uitvoering van het programma werkt een programmateam samen aan het realiseren van een aanpak waarin de uitvoering ligt bij de partners van de samenwerking.

4. Financiën

Meerjarenbegroting en middelen

Voor de uitvoering van de Human Capital Agenda is voor de gehele planperiode (2019-2023) een budget beschikbaar van € 18.599.760. Provincies en gemeenten nemen daarvan € 12.799.760 voor hun rekening. Vanuit de Regio Deal draagt het Rijk € 5,8 miljoen euro bij. Daarmee is aan de HCA, als tweede pijler van het Regio Deal-voorstel dat in 2019 werd ingediend, ruim een kwart van de totale rijksbijdrage aan de Regio Deal (€ 22,5 miljoen) toegekend. Met de extra impuls vanuit de Regio Deal kunnen we met nog meer slagkracht de uitdaging oppakken om onze regio economisch veerkrachtiger te maken. Dat doen we vanuit het vertrouwen dat we als samenwerkingspartners in elkaar hebben én in de zekerheid dat onze uitgangspositie volop kansen biedt. Want we hebben de afgelopen jaren – en zeker de afgelopen maanden – niet stilgezeten. Samen hebben we een sterke infrastructuur voor ons samenwerkingsnetwerk gerealiseerd, wat ons nu helpt doortastend in te spelen op de COVID-19-problematiek, de COVID-19 herstel aanpak verder vorm te geven met het UWV Werkbedrijf en de sociale partners én in gezamenlijkheid een sterke post-corona-arbeidsmarkt op te bouwen.

Financiën 2020

Voor 2020 is een bedrag van ruim 4,2 miljoen begroot, waarvan het grootste deel (3,2 miljoen) beschikbaar was voor het Ontwikkelfonds. De coronacrisis heeft door het jaar heen effect gehad op de aanvragen bij het Ontwikkelfonds en daarmee de uitputting van de begroting. Zo was er, in reactie op de eerste lockdown (16 maart 2020), een dip te zien in de aanvragen van werkgevers, zowel in de individuele als de samenwerkingsroute. Sinds juni 2020 nemen de aanvragen in deze route weer toe en blijven zij in constante aantallen binnenkomen. De sectortafels maken met hun actieagenda's ook gebruik van de samenwerkingsroute van het fonds. Eind 2020 hebben vier van de negen sectortafels hun actieagenda's ingediend, twee van hen hebben ook daadwerkelijk al subsidie ontvangen uit

samenwerkingsroute. Eveneens in reactie op Covid-19, is op 3 juni 2020 is de inwonersroute van het Ontwikkelfonds geopend. Van deze nieuwe route is veelvuldig gebruik gemaakt door de inwoners van de regio en dus een succes te noemen. Het grote animo voor de inwonersroute heeft ertoe geleid dat niet alle aanvragen in 2020 afgerond konden worden. Enige uitzondering is de experimenteeroute, waarin nog geen daadwerkelijke aanvragen ingediend. Wel lopen er drie trajecten op dit gebied waarvan de contouren steeds duidelijker worden en waarvan verwacht wordt dat de aanvragen in Q1 2021 zullen gaan plaatsvinden.

Eind 2020 is het grootste deel van het beschikbare budget besteed, de nog openstaand bedragen zijn reeds verplicht – gereserveerd – om de Ontwikkelfondsaanvragen die nog in behandeling zijn te financieren. Overall is de begroting daarmee een goede inschatting van de benodigde middelen en de behoefte van de verschillende doelgroepen binnen het Ontwikkelfonds geweest. De grilligheid die de crisis met zich meebrengt, lijkt over het jaar heen mee te vallen.

5. Slotbeschouwing

Menselijk kapitaal is de ruggengraat van de Regio Zwolle: de basis voor groei en welvaart. Om de groeikansen voor onze regio te benutten zijn voldoende, gekwalificeerde arbeidskrachten nodig (beschikbaarheid), die bovendien in kunnen spelen op de veranderingen op de arbeidsmarkt en in de bedrijven (wendbaarheid). Het is daarnaast in meerdere opzichten van belang dat iedereen in de gelegenheid wordt gesteld te participeren in het arbeidsproces, waarbij ook ieders talent optimaal wordt benut (inclusiviteit). Daarvoor is het investeren in economische structuurversterking en menselijk kapitaal dringend noodzakelijk.

Meer dan 60 procent van de werkgelegenheid staat op het conto van de vele mkb-bedrijven die onze regio rijk is. Bedrijven die al vóór de virusuitbraak te kampen met knelpunten, zoals een tekort aan gekwalificeerde arbeidskrachten (mede veroorzaakt door een relatief laaggeschoold arbeidspotentieel en de geringe investeringen in ontwikkelprogramma's), weinig arbeidsmobiliteit tussen de verschillende sectoren en een gebrekkig organisatievermogen om de uitdagingen integraal én gezamenlijk op te pakken. Voor hen en alle inwoners van de regio die werkzaam zijn bij deze bedrijven, hebben we in 2020 het kader van een arbeidsmarktprogramma neergezet, waarmee we werken aan het hebben en houden van werk en een leven lang te ontwikkelen.

De economische gevolgen van de COVID-19-pandemie onderstrepen de urgentie om onze volle aandacht uit te blijven laten gaan naar menselijk kapitaal. COVID-19 zet momenteel veel ondernemingen extra onder druk. De verwachting is dat COVID-19 een aantal ontwikkelingen in de economie zoals digitalisering zal versnellen. De investeringen die we gezamenlijk gedaan hebben in de HCA, de multiplier die het Rijk ons geboden heeft via de Regio Deal en de crisisaanpak die we in de regio aan het ontwikkelen zijn, stellen ons in staat om ook in 2021 keihard door te werken aan een toekomstbestendige arbeidsmarkt voor Regio Zwolle. Gezien de elkaar snel opvolgende ontwikkelingen, zullen we u gedurende dit jaar regelmatig op de hoogte houden van voortgang van de HCA en bijbehorende activiteiten.